

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№08 (297)

1 вересня 2021 року

Видається з 1933 року

З НОВИМ НАВЧАЛЬНИМ РОКОМ!

Мрії здійснюються!

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди вітає всіх студентів, викладачів та співробітників із новим навчальним роком і Всеукраїнським Днем знань. Ми впевнені, що 2021—2022 навчальний рік стане роком Вашого духовного зростання, громадянської відповідальності, роком набуття нових друзів, роком яскравих наукових відкриттів, творчих і спортивних досягнень. За час карантинних випробувань у минулому навчальному році ви навчилися шукати нові можливості для втілення своїх задумів, цінувати університетські заняття, пишатися своєю alma mater, нашими науковими школами, освітянськими традиціями. Упевнені, що наші висококваліфіковані викладачі та старшокурсники допоможуть прийняти першокурсників у нашу багатотисячну сім'ю, яка гордо носить ім'я видатного сина українського народу, поета, філософа й педагога Григорія Савича Сковороди. У кожного першокурсника буде змога виявити себе в навчанні, науці, у творчості, у громадському житті та спорті. Від імені нашого колективу вітаю всіх студентів з початком нового навчального року, а першокурсників — з новим статусом студента. Бажаю щасливих та плідних років навчання! Будьте відданими обраній справі, любіть свій університет і Україну!

З повагою — ректор Юрій Бойчук

ПЕРШИЙ КРОК ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ

Головна подія університетського життя — це натхнення молоде поповнення нашої великої сквородинівської родини. Тож надаємо слово першокурсникам.

Крістіна Птушкіна, 17 років, Роганський аграрний ліцей:

«У житті кожної людини рано чи пізно постає питання про вибір вищого навчального закладу. Ще із середньої школи я знала, що хочу пов'язати своє життя з іноземними мовами: це прекрасна можливість краще пізнати різні культури і людей. Саме тому вибір пав на англійську та німецьку мови».

Про Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди я чула тільки гарні відгуки про досвідчених педагогів, про численні можливості самореалізації навіть під час навчання. По закінченню Роганського аграрного ліцею я вже обрала свій шлях. Коли відбулася зустріч з деканом, я лише впевнилася у своєму виборі щодо ВНЗ, адже мені випала можливість познайомитися з майбутніми викладачами, які розповіли про перспективи навчання. З того часу я не можу дочекатися, як нарешті увійду в ці стіни й занурюсь в атмосферу великої філологічної науки».

Андрій Крутченко, 20 років, закінчив Лозівську ЗОШ №3:

«Фізичку полюбив з дитинства, мені не іграшки були цікаві, а чому і як усе відбувається в навколишньому середовищі. А в школі я зрозумів, що мені ближчі природничі науки. Саме фізика стала тим предметом, який допомагає пояснити найрізноманітніші процеси: як працює світло, звук, атмосферні явища, перетворення й взаємодії речовин. Кілька століть тому фізики, як і ми зараз, сиділи з паяльником і колбами, вагами й пружинами, намагаючись розгадати таємниці природи. Багато відкриттів робилося випадково, багато розтягувалося на десятиліття копінних спостережень. Не думайте, що сьогодні юному любителю фізики нічого відкривати. Більш плем багато в будь-якій науці! За фізикою майбутнє науки. Моя заповітна мрія — стати гарним фізиком, щоб після закінчення ун-ту працювати вчителем і доносити науку майбутнім поколінням. Можливо, попереду в нас відкриття, які зроблять світ кращим!»

Наталія Фокина, здобувачка першого курсу магістерського рівня ф-ту фізичного виховання та спорту:

«Із цього навчального року я вирішила продовжити навчання в магістратурі рідного ф-ту зі спеціалізації 017 Фізична культура і спорт. Після відмінних чотирьох років навчання на бакалаврському рівні, три з яких я очолювала спілку студентської молоді факультету ФВ і С, після сотні годин виснажливих тренувань і виступів, отримання суддівських кваліфікацій із різних видів спорту та активної праці зі спортивними федераціями, моє навчальне життя, без сумнівів, вирішила продовжувати цим шляхом. Долання перешкод, сила духу, стійкість, впевненість у діях — це спорт і невід'ємна частина мене. Вважаю, що кожна людина, яка піклується про майбутнє, повинна отримати диплом магістра. Усім, хто вагається, чи йти за освітою далі, можу порадити так: не зупиняйтеся на досягнутому, продовжуйте крокувати цією стежкою, щоб отримати найвищу кваліфікацію!»

Олег Руденко, 17 років, закінчив відділення велоспорту Харківського фахового коледжу спорту №1.

«В 11 класі зацікавився програмуванням C++, розробив програму для роботи з математичними матрицями. Потім почав вивчати Unreal Engine 4. Завжди був схильний до вивчення інформатики, адже саме уроки інформатики викликали в мене бажання серйозно займатися програмуванням. Ще в молодших класах я хотів стати педагогом, а через любов до програмування та й у цілому до комп'ютерних наук вирішив стати вчителем інформатики й обрав для навчання фізико-математичний ф-т ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Я вважаю, що найголовніше в навчанні — це, звичайно ж, бажання вчитися, а тому хороши педагог повинен уміти викликати це бажання. Тож сподіваюся, що стану саме таким учителем».

ТРИ ДНІ ОСВІТНЬОГО ФОРУМУ В ХАРКОВІ

У рамках форуму відбулася низка заходів, присвячених перспективам розвитку української освіти на найближчі 10 років.

23 червня пройшло урочисте засідання вченої ради університету, присвячене врученню диплома Почесного доктора (Honoris Causa) ХНПУ імені Г.С. Сковороди відомому польському вченому Франтішеку Шльосеку.

У засіданні вченої ради взяли участь польські вчені й наукові працівники НАПН України. Ректор ХНПУ імені Г.С. Сковороди, член-кореспондент НАПН України Юрій Бойчук зачитав рішення вченої ради ун-ту та висловив сподівання на розвиток співробітництва між університетами двох країн і оголосив професора, доктора габілітованого, іноземного члена НАПН

України, голову Наукового педагогічного товариства «Польща-Україна» пана Франтішека Шльосека Почесним доктором (Doctor Honoris Causa) ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Диплом і мантию, що підтверджують високе звання, ученому вручили ректор Юрій Бойчук і завідувач каф. філософії Марія Култаєва. Урочиста церемонія завершилася святковим концертом, під час якого лунали українські та польські народні пісні й музичні композиції.

24 червня Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет презентував модель Національного технопарку з підвищення якості освіти під час Всеукраїнської стратегічної сесії «Освіта України — 30. Національний технопарк з підвищення якості освіти» в м. Харків. Основна мета заходу — трансформація національної системи освіти, розбудова Нової української школи та забезпечення якісної та доступної освіти. Міністр презентував структуру Національного технопарку з підвищення якості освіти, який передбачає 7 хабів та сервісні центри. Учасники сесії обговорили ідею створення Національного технопарку з підвищення якості освіти та модель з чотирьох базових компонентів: упро-

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет (у центрі), директор Департаменту науки і освіти ХОДА Анжеліка Крутова (друга праворуч) з керівництвом ун-ту

вадження в національній освітній простір основних цінностей та компетентнісної освіти; розвиток інтелектуальної еліти нації; створення безпечного для життя та здоров'я середовища; трансформація системи управління освітою. 25 червня на базі ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбувся підсумковий етап Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародної участі «Освіта України — 30. Здобутки та перспективи». Відкрив конференцію ректор університету Юрій Бойчук, який зосередив увагу учасників на

важливих питаннях та викликах, що нині постають перед освітянами. Перед зібранням виступила заступниця Міністра освіти і науки України Віра Рогова. Після цього відбулася презентація Науково-дослідного ін-ту експериментальної дидактики ХНПУ імені Г.С. Сковороди, яку представила директор ін-ту Ірина Гавриш. Під час заходу відбулося урочисте нагородження переможців загальноуніверситетського конкурсу студентських робіт «Навчаємось з радістю — зростаємо щасливі».

З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ, ДОРОГІ СКВОРОДИНІВЦІ!

У ці серпневі дні календар історії відрховує 30-ту річницю незалежності України. Тридцять років боротьби за волю, правду, честь та гідність свого роду!

Сьогодні свято пам'яті про цілі покоління наших предків, які творили історію, націю і боролися за державність, за право бути українцем і цим пишатися! У світле свято української державності делегація Сковородинівського університету на чолі з ректором Юрієм Бойчуком долучилася до святкування Дня Незалежності України та взяла участь в урочистому покладанні квітів до монументу Незалежності на майдані Конституції.

Вітаємо всіх зі святом! Нехай серця наповнюються гордістю за нашу державу, прагненням до єдності та порозуміння, а ваша плідна праця буде надійною запорукою щасливого майбутнього.

Серпневі свята

23 серпня Сковородинівська громада на чолі з ректором Юрієм Бойчуком взяла участь в урочистостях з нагоди Дня Державного Прапора, 78-ї річниці визволення Харкова від нацистських загарбників і Днем міста. Під звуки державного гімну на Сергіївській площі встановили найвищий (102 метри) флашток в Україні та Європі. Розмір полотнища національного стягу становить 15 x 22,5 метри. Український прапор — це не тільки гордість і святиня, але й символ єднання країни.

ЗАФІКСОВАНО РЕКОРД СКВОРОДИНІВЦІВ

На шостому фестивалі «Вітаємо дитинство!», який відбувся 1 червня 2021 р. у Центральному парку культури та відпочинку імені Максима Горького, було встановлено національний рекорд — проведення найбільшої кількості майстер-класів для дітей із правоохоронної тематики на одній локації. Досягнення зафіксували представники Національного реєстру рекордів та вручили керівництву ун-ту відповідну грамоту.

В організації й проведенні фестивалю (майстер-класи та концертна програма) взяли участь такі факультети: фізико-математичний, український мовно-літературний, початкового навчання, мистецтв, дошкільної освіти, а також кафедри освітології та інноваційної педагогіки, фізики, інформатики, образотворчого мистецтва, дошкільної педагогіки і фахових методик.

Крім того, активну участь у майстер-класах брали волонтерські загони: загальноуніверситетський волонтерський загін «Злагода», «Оксиморон» (український мовно-літературний ф-т імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка), «Данко» (фізико-математичний ф-т), «Палаючі серця» (ф-т початкового навчання).

Ректор, член-кореспондент НАПН України, професор Юрій Бойчук привітав сквородинівців із цією знаменною подією і престижною грамотою.

Анжелла Денисенко, к. пед. н., доц. каф. освітології та інновац. пед. к.

ІНКЛЮЗИВНИЙ ART-HUB

Адміністрація та викладачі ХНПУ імені Г. С. Сковороди постійно працюють над пошуком нових методик соціалізації молоді з інвалідністю, удосконаленням уже наявних інклюзивних технологій.

З цією метою між Українським культурним фондом та Сковородинівським університетом укладено договір про реалізацію гранту культурно-мистецького проєкту «Інклюзивний ART-HUB». Інноваційний проєкт вирішує проблему соціалізації студентів з інвалідністю креативним способом — через мистецтво та спільну творчу діяльність. Команда реалізації проєкту (Анна

Боярська-Хоменко, Ольга Башкір, Тетяна Собченко, Яна Чеботова, Наталя Смолянюк, Олена Казачінер, Василь Жуков, Юлія Клименко) уже розпочали активну роботу над розробкою дизайну приміщення, його обладнанням, підготовкою до відкриття та проведення низки заходів у межах договору про надання гранту.

О. Башкір, д.пед.н., проф.

Спадщина

ПЕРЕЧИТУЮЧИ ВІРШІ ПОЕТА АНАТОЛІЯ ГУЛАКА

*Все, хто рожден под этим небом,
В каком бы он ни жил краю,
Был музыкантом или не был,
Но спеть обязан песнь свою.*

А.Т. Гулак

Якою ж була Пісня життя поета Анатолія Тихоновича Гулака?

А. Т. Гулак (1939 – 2020) прийшов на каф. російської та української мов у Харківський тоді ще педінститут у 1967 році, на два роки пізніше за мене. Ми належали до одного покоління й багато в чому були однодумцями. Крім того, я, як і всі філологи, любила хорошу поезію. Усе це й визначило мій інтерес до поетичної творчості Анатолія Тихоновича.

А.Т. Гулак цілком розчинився в обраній професії викладача, лектора, педагога, вченого: він успішно захистив кандидатську, потім і докторську дисертації, створив наукову школу, у нього були учні та продовжувачі його наукових ідей. Все це на високому рівні, у той же час своє головне життєве призначення

бити незроблене, позбутися «тягостных долгов, накопленных за суетные годы, и из гнетущих вырваться оков незавершенных дел под этим сводом». Старість він порівнює зі спорожнілим садом, з поїздом, який справді пішов, залишивши людину на пустинному пероні. У вірші «Уходя, оглянись» поет закликає творити добрі справи, і щоб «кровь рекою не текла», і щоб були чистими душі. У багатьох віршах Анатолія Тихоновича звучить ім'я Бога. Він називає його Великим мастером і Творцем, закликає слідувати за його заповідями. Сам поет, незважаючи на всі життєві та соціальні труднощі, до «храму путь искать не перестал».

Від збірки до збірки зростає громадянський пафос його віршів. Осмислюючи революцію 1917 року, А. Гулак робить висновок: «Но, низвергнув немощную власть, насильно двери открыли». Життя в Радянському Союзі він описує дуже коротко і ёмко: «Изгнанник в собственном краю, я долго жил, забывшись в угол, оберегая плоть свою, перепоясав душу тую». У цей період життя його муза мовчала, ніби в рот води набравши. Поет не прославляв вождів, що завели нас у глухий кут, не співав їм панегириків, але відзначав, що в його покоління були ідеали, віра в краще майбутнє, високе почуття обов'язку. З болем у душі поет помічає зміни, що відбулися в «колишній» країні й запитують: «Что же ты делаешь, новая жизнь? Здесь убивают друг друга славяне, там исламисты за дело взялись. Сколько жестокости, гнева и злобы...». Поет дає у своїх віршах збірний, узагальнений портрет політичного лідера сучасної епохи, з промов якого ллються обіцянки процвітання, панування прав, міцних законів. Але справедливо підкреслює поет: «Многоопытное знание давно усвоило урок: чем вдохновенней обещанья, тем безотраднее итог». Крім того, життя в країні, де йде війна, поет вважає безвідрадним: «Как много мхурых лиц и как улыбок мало». Він замислюється й про майбутнє країни: потрібно шукати власний шлях, використовуючи «рассудительную силу», яка приведе країну «в гавань» мирних шляхами: «Не меч, но мир дарует светлый путь», — не втомлюється повторювати поет.

За межами цього повідомлення залишилися багато неохоплених тем поезії А. Гулака: тема любові до жінки, тема дружби, створені поетом психологічні портрети друзів, збірник мадригалів на честь колег по кафедрі та ф-ту, цікаві переклички й діалоги з науковцями, письменниками й поетами (Пушкіним, Толстим, Гоголем, Пастернаком, Лимоновим, Екзюпері). Однак цілком очевидно, що Пісня життя поета А. Т. Гулака вийшла яскравою і змістовною, голосною і трепетною, утіленою у вишукану віршовану форму. І тільки спільними зусиллями літературознавців і лінгвістів, можливо, вдасться знайти секрет поетичної майстерності А. Т. Гулака й визначити його місце в поезії минулого та сьогодення.

Г.Ф. Калашнікова, д. філол. н., професор

Педагогічне кредо

КАФЕДРА ОСВІТОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ: МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ

У системі підготовки майбутнього вчителя провідна роль у нашому ун-ті належить кафедрі освітології та інноваційної педагогіки.

Кафедра має давню історію. Як структурна одиниця вона була заснована 5 листопада 1850 р. згідно з постановою Міністерства народної освіти «Про затвердження в ун-тах особливої кафедри педагогіки», яка з 1852 року діяла як загальна. Створення таких кафедр було зумовлене прагненням ун-тів досягти поєднання наукової, освітньої, адміністративної діяльності ун-тів із середньою освітою, об'єктивного потребою здійснення педагогічної підготовки вчителів на базі педагогічних ін-тів, що відкривалися в складі ун-тів. У 90-ті роки ХХ ст. ми стали основою для створення інших кафедр педагогічного спрямування, зокрема кафедри історії педагогіки та порівняльної педагогіки (зав. каф. д. п. н. проф., член-кор. НАПН України, Г.В. Троцько, пізніше — д. п. н. проф. Л.А. Штефан).

Потужність кафедри забезпечується тим, що в різні роки її очолювали досвідчені викладачі, науковці з особливим позитивним ставленням до педагогіки як науки і навчального предмету: професори А. О. Валицький, М. О. Лавровський, пізніше Т.П. Гарбуз, І.І. Синепол, С. Литвинов, М. Григор'єв, А.І. Зільберштейн, проф. Л.Д. Попова, д. пед. н., проф. І.Т. Федоренко, д. пед. н., проф., член-кор. НАПН України В.І. Лозова, д. пед. н., проф. С.Т. Золотухіна.

Високий науковий потенціал кафедри закладено груповими напрацюваннями професорів Л.Д. Попової, А.І. Зільберштейна, І.Т. Федоренко, В.І. Лозової, які доклали значні зусилля в справі підготовки кадрів вищої кваліфікації, здійснили вагомий внесок у розвиток педагогічної науки, створили наукові школи, що стало фундаментом для подальшого розвитку їх учнями: д. п. н. проф. О.М. Іонову, В.М. Гриньову, С.Т. Золотухіною, Л.А. Штефан.

Дієвість, мобільність сучасної кафедри доводить висококваліфікований викладацький склад (15 докторів пед. н., 12 канд. пед. н.)

З часів заснування кафедри головним був навчальний (освітній) напрям, метою якого було здійснення педагогічної підготовки вчителів для практичної роботи. На різних етапах розвитку кафедри викладачі читали курси: «Теорія виховання», «Історія виховання», «Теорія педагогіки», «Історія педагогіки», «Педагогіка», «Основи педагогічної майстерності», «Дидактика», «Вступ до професії», у подальшому — «Шкільна гігієна», спецкурси та спецсеминари «Школотзнавство», «Моральне виховання», «Класний керівник», «Виховна робота в позакласний час», «Наукова організація розумової праці студентів». Відповідно до запитів сьогодення з'явилися й нові навч. курси, наприклад: «Провайдинг освітніх технологій» (для бакалаврів); «Інноваційна педагогіка» (для магістрів).

Навчально-виховний напрям науково-педагогічної діяльності кафедри вимагає й упровадження індивідуальних, диференційованих і групових форм навчання, проблемно-пошукових, дослідних методів. У виховній роботі пріоритетним стало проведення різноманітних конкурсів, зокрема конкурсу пед. майстерності під керівництвом доц. Л.М. Калашнікової.

З урахуванням сучасних впливів кафедра завжди була першою в підготовці кадрів вищої кваліфікації, написання дисертацій, монографій, посібників, підручників для студентів ЗВПО, учнів шкіл, організацій й участі в роботі міжнародних, усеукраїнських науково-практичних конференцій, у підготовці науково-методичного забезпечення викладання пед. дисциплін, освітньо-наукових програм (011) для магістрів, здобувачів III освітнього рівня, в частині в грантовій діяльності тощо. Так на ОНП навчається 109 здобувачів, із них 45 з КНР.

Підготовка кадрів вищої кваліфікації вимагає від викладачів кафедри систематично оновлювати, модернізувати її зміст. Так у програмі «Освітнологія» для магістрів запропоновано викладання «Продуктивна педагогіка», «Супервізія

і коучинг в освіті», «Ліцензування і акредитація освітньої діяльності». А в програмі «Освітні, педагогічні науки» для аспірантів — «Науковий стендап», «Методологія, технологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів», «Грантова та проєктна діяльність», «Дизайн науково-педагогічного дослідження». Тільки за останні роки викладачами кафедри підготовлено 22 докт. наук, 80 канд. пед. н., опубліковано 120 монографій, посібників, методичних рекомендацій. Кафедру неодноразово визнавали кращою з наукової роботи в ун-ті. Вона перебуває в постійному пошуку інноваційних форм і методів навчання, новітніх методик і технологій здійснення освітнього процесу. Професори каф. В.В. Ворожбіт-Горбатюк, А.В. Боярська-Хоменко ініціювали регіональні круглі столи для студентів й аспірантів, гостьові лекції (С. О. Васильєва, Н.О. Ткачова), виступи на семінарах для вчителів шкіл міста Харкова й області (доц. Т.М. Собченко). Розробка ОНП зі спеціальності 011 (д.п.н., проф. Л.Д. Зеленська). Професорсько-викладацький склад кафедри постійно займається самовдосконаленням, підвищенням власного професійного рівня в різних закладах освіти України й зарубіжжя (Польща, Фінляндія, Німеччина).

Активізується робота щодо зв'язку з освітніми установами й громадськістю: зі школами, органами народної освіти, педкафедрами інших ЗВО, з опорними школами, експериментальними майданчиками при ЗОШ №62, 83, 94 м. Харкова. За період свого розвитку кафедра змінювала статус і назву: з 2000 року вона в складі фіз.-мат. ф-ту, а з 2021 р. має назву «Освітлогії та інноваційної педагогіки».

Отже, на сьогодні кафедра є потужним, мобільним, висококваліфікованим колективом, якому під силу вирішення складних завдань з підготовки майбутніх учителів.

С.Т. Золотухіна, Л.А. Штефан, професори кафедри освітології та інноваційної педагогіки

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

19 липня відбулася онлайн-зустріч ректора ХНПУ імені Г. С. Сковороди Юрія Бойчука з Надзвичайним і Повноважним послом Ісламської Республіки Іран в Україні — паном Манучехром Мораді.

Учасники зустрічі обговорили перспективи вивчення перської мови в Сковородинівському ун-ті, співпраці з Посольством Ісламської Республіки Іран та провідними вишами цієї країни. Посол Ісламської республіки Іран пристав на пропозицію ректора Юрія Бойчука відвідати наш заклад освіти наприкінці серпня — на початку вересня поточного року за умов зняття карантинних обмежень.

Гостьова лекція

НАПЕРЕДОДНІ ВІДПУСТКИ

25 червня 2021 р. на каф. інформатики фіз.-мат. ф-ту в рамках науково-методичного семінару відбулася гостьова лекція зав. каф. початкової та дошкільної освіти Львівського НУ імені Івана Франка, д.пед.н., проф. Наталії Ігорівни Мачинської на тему: «Досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій у ЛНУ імені І. Франка».

Під час лекції відбулося жваве обговорення питань щодо ролі сучасних цифрових технологій в очному та змішаному навчанні закладів вищої освіти, побудови відкритої системи освіти засобами цифрових технологій, формування інформаційної культури здобувачів вищої освіти. Проф. Н.І. Мачинська відвідала випуск бакалаврів фіз.-мат. ф-ту нашого ун-ту. Колектив каф. інформатики висловлює глибоку подяку проф. Н.І. Мачинській за лекцію, що стане поштовхом до нових наукових досліджень і сподівається на подальшу плідну співпрацю!

він бачив у поезії. Поетична творчість Анатолія Тихоновича сформувалася на основі російської класичної поетичної традиції XIX-XX століть — золотого та срібного століть російської поезії. У душі цієї традиції він бачить призначення і своєї поезії, і поета: «Мне слово дано в услуженье. Поэт, как и царь, волей божьей дарован народу», і його святейший обов'язок — стверджувати Божі одкровення, «...высоко стяг прекрасного нести и любви сокровенные нити в их сплетенье живом отражать...».

Почуття любові — лейтмотив поезії Гулака, яка проголошує торжество життя над смертю: «Но даже и тогда, когда не буду вхож я в солнечные залы жизни этой, слабеющей рукой отдам последний грош за теплый луч ее живого света». Світ життя для поета прекрасний. Щастя — це «пить из пьянящей чаши бытия».

Ліричним героєм його творів є сам поет і його душа. «Поезия — это постоянное погружение в самого себя, постоянное «копанье» в собственной душе, собственном сердце». Збірник його «Прощание с летом» (2009 р.), «На склонах памяти моей» (2012 р.), «Перо Жар-Птицы» (2014 р.), «На волнах времени» (2016 р.), «Моим друзьям» (2017 р.), «В двух мирах» (2018 р.) почали виходити, коли поетові вже виповнилося 70 років — настав час підбити підсумки. Поет намагається осмислити пройдений шлях і розставити акценти, дорозв'язати питання, що залишилися в душі.

Сумуємо

НАЗАВЖДИ ЗАЛИШИТЬСЯ В НАШИХ СЕРЦЯХ

29 червня 2021 року на 86-му році життя відійшов у вічність видатний учений-педагог, авторитетний економіст, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, заслужений працівник народної освіти України, генерал-отаман Окремого науково-освітнього центру Українського козацтва імені Г. С. Сковороди, багаторічний ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди — Іван Федорович Прокопенко.

Народився і навчався Іван Федорович на Полтавщині, працював там у колгоспі імені Тараса Шевченка, згодом — теслю, відбійником шахти «Полтавська комсомольська №2» на Донеччині, був висунутий на керівну роботу в молодіжній організації. Виходець із сім'ї трудівників села закінчив Харківський юридичний ін-т, Ін-т післядипломної освіти за спеціальністю «Політекономія» у КНУ імені Тараса Шевченка, аспірантуру при кафедрі політекономії ХДУ імені О. М. Горького.

Загальний стаж роботи 68 років, із них 40 років свого життя він присвятив ХНПУ імені Г. С. Сковороди. На наших очах відбувалася його постійна робота над собою, йому була властива ерудиція, етика, культура педагогічного спілкування, шанобливе ставлення до людей, вимогливість до себе. Невипадково Сковородинівський ун-т за ці роки мав досить виразні досягнення: відкривалися нові ф-ти, ін-ти, кафедри, лабораторії, центри, інші структурні підрозділи, спеціалізовані вчені ради, громадські об'єднання викладачів і студентів. Були започатковані спеціальності й спеціалізації, нові напрями освітньої діяльності й освітні програми підготовки бакалаврів, спеціалістів, магістрів, кандидатів наук, докторів філософії й докторів наук. За ініціативою ректора та його найактивнішої участі побудовано навчальні корпуси, гуртожитки, створювалася й поліпшувалася матеріально-технічна база ун-ту.

Завдяки невтомній діяльності ректора І. Прокопенка Сковородинівський виш перетворився на справжній центр формування інтелектуальної еліти як у межах Слобожанщини, так і в масштабах усієї України. Іван Федорович пишався досягненнями випускників, їх професіоналізмом, наполегливістю й відданістю своїй справі. Він вважав, що діяльність ун-ту має бути спрямована на

інтелектуальних, творчих, мистецьких і спортивних змаганнях, що забезпечувало імідж Харківського педагогічного. Він започаткував наукові, творчі освітні зв'язки із зарубіжними інституціями. Ректора глибоко цікавила історія економічної думки, економічна освіта, педагогічні технології навчання і виховання, що відбулося в канд. і докт. дисертаціях, монографіях, підручниках, посібниках, наукових працях, перелік яких становить понад 650 публікацій. Академік І. Ф. Прокопенко працював з науковою молоддю, мав свою наукову школу, яка налічує понад 30 докторів і кандидатів наук. Був голов. редактором і членом редакційних колегій фахових, науково-популярних, соціальних, освітніх видань. Багато років очолював спеціалізовану вчену раду із захисту канд. і докт. дисертацій з педагогічних наук.

І. Ф. Прокопенко в різні роки був депутатом Харківської міської ради, Харківської обласної ради, академік — вважається засновником НАПН України, був членом Президії цієї академії, членом ради з питань мовної політики при Президентові України, членом комітету з Державної премії України в галузі освіти, польовим гетьманом Укр. козацтва в Харківській, Сумській, Полтавській областях, генерал-отаманом ОНОУкр. козацтва імені Г. С. Сковороди.

Іван Федорович — засновник авторитетного конкурсу «Вища школа Харківщини — кращі імена», лауреат Регіонального рейтингу «Харків'янин року», Почесний громадянин м. Харкова та Харківської області, м. Лохвиці Полтавської області, м. Ємільчине Житомирської області.

Освітняська, громадська, наукова діяльність була відзначена на державному рівні. І.Ф. Прокопенко нагороджений знаком «Відмінник освіти України», орденами «Знак пошани»,

Дружби народів, Трудового Червоного Прапора, Святої Софії, почесними відзнаками Президента України «За заслуги» III, II, I ступенів, медалями «Василь Сухомлинський», «Костянтин Ушинський», почесними грамотами ВР України, Кабінету Міністрів України, преміями та нагородами МОН України, Національної академії наук України, відзнаками органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій.

Мудрі висловлювання Івана Федоровича Прокопенка стали крилатими фразами, які збагатили концептуальну й мовну картину світу освітян: «Мій університет — моя гордість», «Життєве кредо — робити добро людям!», «Освіта збереже Українчу». Висока педагогічна майстерність, мислення державного масштабу й почуття відповідальності забезпечили акад. І.Ф. Прокопенку загальноновизнаний авторитет і повагу в ун-ті, в Україні та далеко за її межами.

І. Ф. Прокопенко завжди бачив свій улюблений Сковородинівський ун-т самодостатнім й успішним, у якому студенти та професори щасливі... Йому належать слова: «Я взяв зобов'язання перед собою і перед Богом: народити дітей, побудувати дім, посадити дерево. Я виконав зобов'язання: народив дітей, саджав дерева, звів не один будинок. А найбільший споруджений мною будинок — наш університет». Ці мудрі слова звучать для нас дороговказом: як нам треба жити й працювати.

Колектив ун-ту глибоко сумує з приводу цієї непоправної втрати й докладе максимум зусиль, щоб забезпечити успішний розвиток ун-ту та продовжити реалізацію ідей і планів І.Ф. Прокопенка. Добрий, світлий спомин про Івана Федоровича назавжди залишиться в наших серцях.

Професорсько-викладацький склад, співробітники, студенти ун-ту

Наші колеги

ТВОРЧІ ВЕРШИНИ
ДМИТРА ЧАУСА

Звання академіка присвоєно викладачеві ф-ту мистецтв нашого ун-ту Дмитрові Чаусу за значний внесок у розвиток образотворчого мистецтва та педагогічну й просвітницьку діяльність.

«Творче Об'єднання Професійних Художників вітає Дмитра Чауса з відзнакою й почесним званням академіка і вважає, що художники, які роками передають свою май-

стерність іншим і працюють над удосконаленням свого мистецтва, регулярно беруть участь у десятках виставок об'єднання ТОВПХ, є основою справжньої незалежної Академії образотворчого мистецтва та надійним джерелом знань для наступних поколінь українців.»

Віктор Лисенко, художній керівник ТОВПХ Р.С. 3 21 серпня по 21 жовтня в арт-галереї «Мануфактура» м. Київ буде відкрита виставка живопису члена Спілки художників України та Братислави (Словацька Республіка) магістра мистецтвознавства, доцента каф. образотворчого мистецтва ХНПУ імені Г. С. Сковороди Дмитра Чауса «Тінь Королеви», якого характеризують як представника сучасної течії реалістичного живопису. У своїй творчості він звертається до зображення жанрових сцен, міських пейзажів, історичних композицій, портретного живопису.

Екскурсія

МАНДРУЄМО
РІДНИМ КРАЄМ

18 липня доц. каф. історії України Володимир Колода провів тематичну екскурсію-мандрівку «Історія Хозарії та її відображення на Харківщині» для учасників групи «Ініціатива інтелектуальних мандрів».

Під час екскурсії група відвідала «Історико-археологічний музей-заповідник Верхній Салтів», де ознайомилась з експозицією музею та оглянула місце дослідження славетного Верхньосалтівського катакомбного могильника, який

дав назву яскравій ранньосередньовічній Салтівській культурі кінця I тис. н. е. Далі група помандрувала на Вовчанське городище (сер. VIII — сер. X ст. н. е.), де екскурсанти дізналися багато цікавих фактів про археологічну пам'ятку, ознайомилися з історією дослідження городища та його значенням у системі північно-західних городищ Хозарії.

Вітаємо

Вітаємо вокальний ансамбль історичного факультету «Артемід» (керівник О. Брєславаць) за абсолютною перемогою в Міжнародному фестивалі «Київські каштани 2021»

УЧИТЕЛЬ

ПУТІВНИК ДЛЯ ПЕРШОКУРСНИКА

КУЛЬТУРНІ ЦЕНТРИ УНІВЕРСИТЕТУ

У нашому ун-ті діє ціла низка культурних центрів, які запрошують першокурсників для знайомства та співпраці.

Серед них тільки 5 східних культурних центрів: Іранський культурний центр (ауд. 420-В), Ізраїльський культурний центр (ауд. 419-В), Турецький культурний центр (ауд. 506-В), Регіональний центр японської культури і освіти (ауд. 205-В), Китайський культурний центр (ауд. 501-В), які були засновані під патронатом посольств країн Сходу, керівництва ун-ту та викладачів каф. східних мов ф-ту іноземної філології.

Основними напрямками роботи центрів є організація культурних, наукових та виховних заходів; ознайомлення студентів ун-ту та всіх охочих з культурою, мовою та літературою країн Сходу, співпраця в освітній сфері з ун-тами України та Ірану, Китаю, Японії, Ізраїлю та Туреччини, участь студентів у різноманітних міжнародних освітніх програмах поглибленого вивчення східних мов, програмах обміну студентів та викладачів, сприяння розвитку добросусідських відносин між нашими країнами.

Український культурний центр відкритий у 2015 році. Відчиняє двері і... потрапляєте в справжню українську хату з її начинням: оберегами, рушниками, посудом тощо з усієї України. Справжні скарби, зібрані впродовж декількох десятиліть викладачами ф-ту для того, щоб зберегти культурний спадок нашого народу, дива національних ремесел та промислів, красу й різнобарв'я українського писанкства й вишивки. Позитивного настрою

Вам додадуть численні лляльки-мотанки, які здивують фантазією їхніх творців — талановитих і завзяятих студентів та викладачів українського ф-ту. Тож ласкаво запрошуємо до гостинної й затишної оселі, яка розташована в корп. А по вул. Валентинівській, 2 (ауд. 215-А) і де панує енергія українського народного духу, його магії й краси.

Регіональний центр польської мови, культури і науки відкрився 30 листопада 2017 р. У Центрі проводяться поетичні вечори, конкурси читців. Студенти відвідують художні виставки польського мистецтва, беруть участь у презентаціях книг польських письменників і творчих зустрічах з митцями слова з Польщі. Студенти готують театральні вистави, а також беруть участь у загальноукраїнському диктанті з польської мови «Jarisz, Turpiszesz, Murpiesz, ... ropolski». Центр розташований по вул. Валентинівській, 2, корп. В, кімн. 415.

Перший в Україні **Інститут Українського козацтва імені Г. С. Сковороди** та ГО «Окремий науково-освітній центр Українського козацтва імені Г. С. Сковороди» (вул. Алчевських, 29, кімн. 101) було засновано в червні 2002 р. з ініціативи ректора ун-ту, академіка, генерала-отамана УК І. Ф. Прокопенка. На сьогодні організація налічує понад 2000 студентів, аспірантів, учителів та викладачів ун-ту й діє 11 козацьких кошів на всіх ф-тах. З метою

національно-патріотичного виховання молоді в ун-ті традиційно відбуваються щорічні заходи: посвята в козаки, студентсько-учнівська наукова конференція «Козацькі читання» на базі істафу, спортивні змагання за «Кубок Отамана» та конкурс «Найкраща писанка».

Культурно-мистецький центр ун-ту (КМЦ), створений у 1992 році, допомагає майбутнім учителям в оволодінні професією, формує відчуття краси, робить студентське життя яскравим, цікавим та різноманітним. КМЦ — ініціатор і організатор загальноуніверситетських традиційних свят: «Студент року», «Студентська весна», «Дебют першокурсників», квест-акції «Фестиваль патріотичних об'єднань і спорту. Посвята в козаки», екологічний квест-акція «Бережемо землю — наш рідний дім», фестиваль команд КВК та інші. За досягнення в розвигковій самодіяльній художній творчості, високий рівень виконавської майстерності, активну роботу з культурного обслуговування та організації змістовного дозвілля з 2000 року 6 творчих колективів центру мають почесне звання «Народний самодіяльний колектив профспілок України». Досягненнями центру є перемоги творчих колективів на міжнародних та всеукраїнських фестивалях і конкурсах. У колективах КМЦ працюють досвідчені керівники. Запрошуємо всіх першокурсників до творчих колективів КМЦ за адресою: вул. Валентинівська, 2, корп. А, кімн. 335-а. Тел.: (057) 68-34-11.

Музей Олімпійської слави

відкрито на ф-ті фізичного виховання й спорту в навчальному комплексі імені Ю. Полякова. Адреса: вул. Валентинівська 2, корп. Г, кімн. 134.

На природничому ф-ті функціонують три музеї та ботанічний сад:

Анатомічний (морфологічний) музей кафедри анатомії і фізіології людини імені проф. Я.Р. Синельникова — унікальне зібрання анатомічних препаратів, аналогів якого немає серед українських педагогічних університетів. Він налічує близько 600 експонатів, які майже всі виготовлені співробітниками кафедри. Музей має важливе науково-дослідне, методичне, просвітницьке значення. Адреса: пров. Фанінський, 3-В, к.101–118 (станція метро «Наукова» тел. 050 29 26 776).

Зоологічний музей імені О. П. Крапивного існує на кафедрі зоології вже понад 40 років і складається з близько 500 експонатів. Це опудала наземних хребетних тварин, вологи препарати риб, амфібій, колекції м'якунів та комах. Адреса: вул. Валентинівська, 2, корп. Б, кімн. 220.

Ботанічний музей. На його стендах розташовані колекції цікавих і рідкісних об'єктів: плоди екзотичних покритонасінних; шишки голонасінних; насіння культурних рослин; хлібні злаки; трутовики; міксоміцети; життєві форми базидіальних грибів; вкопні тварини й рослини; мінерали й гірські породи. Адреса: вул. Валентинівська 2, корп. Б, 5 поверх. Доступ до всіх стендів вільний.

Ботанічний сад ХНПУ імені Г. С. Сковороди поєднує дві секції (оранжерею і дендрарій), де зібрано колекцію з понад 1000 видів і сортів рослин. Колекції рослин використовуються на тематичних заняттях з таких дисциплін, як «Ботаніка. Морфологія і анатомія рослин», «Ботаніка. Систематика рослин», «Декоративне квітництво», «Біогеографія і філогенія рослин і тварин», «Екологія рослин». Адреса: вул. Валентинівська, 2.

ЛІТНЯ ШКОЛА ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Як завжди після III курсу влітку студентів чекає організаційно-виховна педпрактика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку.

На заняттях з педагогіки, педмайстерності та семінарі з підготовки до цієї практики наші викладачі Л. М. Калашникова, А.В. Боярська-Хомченко, Л.П. Остапенко говорили про важливість відповідальності кожного з нас за життя та здоров'я дітей. Ми зрозуміли, що робота вожатого дуже складна, адже потребує знань і умінь щодо організації дозвілля дітей, їх згуртування, залучення до багатьох форм діяльності, урахування різноманітності інтересів і здібностей дітей. Треба мати запас сил, енергії, натхнення, безліч ідей, творчий підхід та надзвичайну фантазію, а також витримку, міцні нерви, толерантність, любов до кожної дитини.

Звичайно, ми хвилювались, але жага до спілкування з дітьми, набуття досвіду роботи з ними в позаурочний час, використання на практиці знань і умінь перемогли хвилювання й надали впевненості у вирішенні завдань педпрактики. «Хочу, щоб діти провели цей час активно, весело, цікаво та головне з користю. Щоб усі вони забули, що таке цілий день «сидіти в телефоні», щоб кожна дитина

знайшла собі нових друзів, щоб кожен день проходив насичено та цікаво. Хочу навчити дітей правильно проводити вільний час, працювати в групі, виховувати в них естетичне бачення світу», — згадує практикантка Катерина Сусліченко.

У ДСОТ «Морська хвиля» на практиці було 4 студенти фізмату: Наталія Яценко, Євген Мєліхов, Анна Злоткіна, Дарія Калініченко. «Діти з першого дня зміни ставили перед нами різні проблемні ситуації, які вимагали пошуку нестандартних способів вирішення. Дякуємо Л. М. Калашніковій, яка на настановній конференції з підготовки до літньої практики надала перелік можливих проблем та пояснила шляхи й способи їх вирішення. Робота з дітьми подарувала нам море позитивних емоцій, незабутніх вражень. За час, проведений у таборі, ми з дітьми здружилися, навіть після закінчення зміни продовжуємо підтримувати зв'язок з ними», — зазначають студенти.

Олена Бабак (дитячий табір «АММА» на базі ГО «Асоціація багатодітних сімей «АММА» згадує: «Щодня діти

та вожаті були заряджені позитивом і неймовірною енергетикою, адже на нас чекали екскурсії, ігри, походи до театрів, музеїв. Під час педпрактики я долучилася до проєкту з нефор-

СПОРТИВНИЙ КЛУБ ЗАПРОШУЄ

Шановні першокурсники та здобувачі вищої освіти нашого університету, спортивний клуб вітає вас із початком нового навчального року! Сподіваємося, що прийдешній навчальний рік надасть вам змогу займатися спортом і фізичними вправами на спортивних майданчиках та в залах університету. Ми радо запрошуємо вас до наших секцій!

В ун-ті тренується збірна з волейболу серед жіночих команд, що грає у вищій лізі Чемпіонату України. Тренування відбуваються щоденно з 16.00 у спортивній залі ім. В. А. Титаря (вул. Алчевських, 29). Тренер команди ст. викл. Євгенія Янівна Стрельникова. Запрошуємо дівчат, які люблять волейбол та вже мають навички гри.

Збірну команду ун-ту з волейболу серед чоловічих команд очолює тренер Сніжана Володимирівна Пахомова (вул. Алчевських, 29, спортивна зала). Команда грає на міському та обласному рівнях.

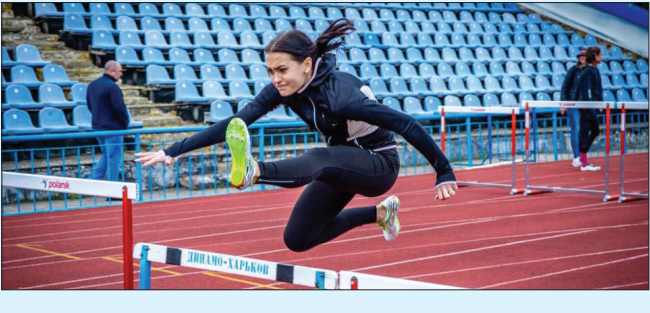
Збірні команди ун-ту з футболу та футзалу тренує доц. каф. спорт. ігор Олександр Володимирович Сірий (вул. Валентинівська, 2, корп. Г, кімн. 104).

Збірну команду ун-ту з баскетболу серед чоловіків тренує ст. викл. каф. спорт. ігор Ася Олександрівна Тихонова, а серед жінок — доц. Ірина Олександрівна Собко.

Збірні ун-ту з гандболу серед чоловіків та жіночих команд тренує ст. викл. Олександр Іванович Чуприна.

Збірними командами зі скелелазіння та туризму опікується засл. майстер спорту доц. Олена Олександрівна Репко (вул. Валентинівська, 2, корп. Г, кімн. 104).

На базі каф. циклічних видів спорту (зав. каф. Андрій Миколайович Ляшенко) формуються **збірні команди ун-ту з легкої атлетики** (старші викладачі: Сергій Володимирович Ільницький, Вікторія Миколаївна Коверя, Валентина Василівна Лисенко); плавання (ст. викл. Світлана Миколаївна Клімакова) (вул. Валентинівська, 2, корп. Г, кімн. 103); та видів спорту

Спартакіади ХНПУ (з настільного тенісу, шахів, шашок, бадмінтону, спортивного орієнтування, волейболу, баскетболу 3х3, футболу) пров. Фанінський, 3, тир), (вул. Валентинівська, 2, корп. Г, кімн. 101).

На базі каф. гімнастики, музично-ритмічного виховання та фітнесу (зав. каф. Юлія Валеріївна Голєнкова), доц. Роман Миколайович Зеленський); **чирлідінгу та аеробіки** (доц. Тетяна Миколаївна Кравчук).

Кафедра одноборств, фехтування та силових видів спорту (зав. каф. Ірина Володимирівна Кривенцова) утворює **збірні команди з фехтування** (ЗТУ Ірина Іванівна Одокієнко), усіх видів **боротьби** (ст. викл. Геннадій Олексійович Огарь), **боксу та кікбоксингу** (доц. Леонід Дмитрович Вострокнутов).

Для початківців працюють секції спортивного фехтування, оздоровчої гімнастики з елементами фехтування, фітнесу за напрямками, спортивних ігор програми Спартакіади ун-ту (волейболу, баскетболу, футболу, бадмінтону, настільного тенісу). Заняття проводяться на двох базах: вул. Валентинівська, 2, корп. Б, фехтувальна зала, а також вул. Алчевських, 29, спортивна зала.

Фізична культура є запорукою здорового способу життя, формування морально-вольових та лідерських якостей. Вона сприяє покращенню самопочуття, допомагає знайти друзів.

Чекаємо на кожного з вас!

І.В. Кривенцова, голова спортивного клубу

викладачами кафедр математики, інформатики, фізики, педагогіки, активом студ. самоврядування (online) і кожним з нас у школах на педпрактиці. Усі заплановані виховні заходи реалізовувалися в атмосфері злагодженої активної роботи з дітьми. Досвід під час роботи в таборі планує вдосконалювати та проєктувати на свою майбутню пед. діяльність».

Отже, організаційно-виховна педпрактика в ДОЗВ дозволила краще ознайомитися з майбутньою професією педагога, дізнатися багато нового, цікавого, набутти й розширити власний педагогічний досвід, допомогла формуванню проф. компетенції, чому сприяли знання з педагогіки, пед. майстерності, вікової психології, навчила способам запобігання конфліктів у дитячому колективі. Після практики усвідомлюємо, що необхідно збільшити кількість годин з теоретичної та особливо практичної підготовки з психолого-педагогічних дисциплін на семінарських і практичних заняттях тренінгового характеру.

Здобувачі вищої освіти 3-го р. навч., фіз.-мат. ф-т

Вересень 2021

3 ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ, ХАРКОВЕ!

До Дня міста

КОНСТРУКТИВІСТСЬКА ГЕОМЕТРІЯ ДЕРЖПРОМУ

У 1925 р. був оголошений конкурс на створення в столиці України багатофункціонального комплексу — Будинку Державної промисловості (Держпрому) — прообразу сучасних ділових центрів.

Конструктивізм помітно відрізняється від попередніх стилів повною зневагою до художньої виразності. У спробі затвердити перевагу функціональності над декором будівля складалася з функціональних елементів, через що в пресі 1930-х рр. стиль отримав назву «архітектура коробок».

У стилі конструктивізму в кінці 1920-х — початку 1930-х рр. у Харкові були зведені цілі житлові комплекси в центральній частині міста: «Червоний промисловець», «Будинок фахівців», «Табачник», «Новий побут». Значна частина території за Держпромом забудована житловими будинками, спроектованими в цьому стилі. Для нових заводів будувалися квартали житлових будинків, робочі клуби, лікарні, школи та дитсадки. В архітектурі конструктивізму найчастіше можна бачити гру формами, коли будівля нагадує кілька коробок, представлених одна до одної. Ця конструктивістська геометрія яскраво виявляється в архітектурі Держпрому (за проектом архітекторів С. Серафимова, С. Кравця і М. Фельгера), який став «першим в УРСР і одним з перших в Союзі зразком нової, сучасної архітектури конструктивізму й уособлював «міц індустріального будівництва країни».

Начальник будівництва Держпрому інженер Павло Роттерт (1880–1957), в основному запрошував молоді та ключові посади. Підготовчі роботи почалися в 1925 році паралельно з проведенням конкурсу. Уздовж Ключівського узвозу відгородили ділянку, на якій з'явилося містечко будівельників. Кількість робітників у період будівництва доходила до 5 тис. осіб, роботи велися в три зміни. Закладення центрального корпусу Держпрому відбулося 21 листопада 1926 року, одночасно із цим на півдні від нього вже піднімалися конструкції перших поверхів лівого крила. Інженери та робітники власноруч створювали нові та вдосконалювали наявні на будівництві машини й при-

стосування. Співпрацюючи з фахівцями ін-ту прикладної хімії, вдалося виготовити довговічні деталі. Для транспорту в межах будівництва використовували вузькоколії та трактори. До моменту завершення будівництва парк механізмів налічував 1000 одиниць обладнання, півсотні з них були оснащені електроприводом. Будівництво Держпрому вдалося завершити без допомоги іноземних фахівців і в короткий термін — за 2,5 сезони. Цей трудовий подвиг став важливою сходинкою в справі розвитку вітчизняної будівельної техніки. На зведення Держпрому об'ємом 347 тис. кубічних метрів, корисною площею 67 тис. квадратних метрів, пішло 115 вагонів цементу, 3700 вагонів граніту, 9 тис. тонн металу, 40 тис. квадратних метрів скла. З майданчика вивезли 20 тис. кубічних метрів землі. Трудові витрати склали 1 млн. 560 тис. людино-днів.

Держпром оточують з усіх боків озеленені курдонери. На окремих ділянках кількість поверхів різна (від 5 до 13 поверхів), що надає кожному корпусу складний східчастий силует. Центральний 5-й під'їзд має широкі зовнішні сходи. Держпром прикрашається нечисленними, лаконічними деталями: дашками над входами, стрічками вікон сходових кліток. У кожному корпусі розташовується по три входи з окремими вестибюлями. Подвійні тамбури та турнікети захищають вестибюлі від негоди. Планування коридорів і приміщень на поверхах Держпрому забезпечує можливість організації незалежного входу в кожне з них або створення анфілади приміщень. У Держпромі є кілька зал для проведення нарад.

Імена будівельників, які найбільше відзначилися під час будівництва, записані на мармуровій дошці, яку розмістили в центральному вестибюлі:

*Маргарита Ротанова, студентка ф-ту мистецтв
(фрагмент із наукової роботи «Історія конструктивізму в Україні»)*

Виставка

ТІЛЬКИ РАЗОМ

Протягом місяця в холі головного корпусу нашого ун-ту сходовинців та гостей вишу зустрічала виставка творчих робіт молодих митців ХНПУ імені Г. С. Сковороди «Тільки разом».

Виставка «Тільки разом» — це багатство фантазії й душі, натхнення й енергія Дар'ї Кришталі, здобувачки вищої освіти ф-ту мистецтв, авторки ідеї виставки. Захід організований з метою підтримки талановитих митців Сковородинівського ун-ту, презентації їхнього творчого доробку, активізації містечкового середовища. В експозиції було представлено понад 50 живописних полотен, написаних упродовж 2019–2021 рр. Роботи виконані в різних стилях та техніках, в основному це масляний живопис та графіка. Творчі роботи вражають щирістю почуттів любові, добра, радості, краси. У кожній кар-

тині відчувається індивідуальність художника, власне бачення світу.

Захід зібрав велику кількість гостей: художників, науковців, талановитих студентів, поціновувачів мистецтва. Очільник ун-ту Юрій Бойчук привітав митців Сковородинівського ун-ту, презентував їхній творчий доробок, активізував містечкове середовище. Юрій Дмитрович відзначив глибокий сенс і багатозначність різноманітних кольорів на полотнах художників. «У цих картинах є любов. Любов до мистецтва, до життя, до цілого світу», — підкреслив ректор і подякував усім, хто долучився до організації виставки.

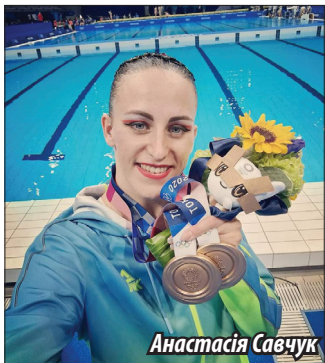
Ю. Клименко, кер. відділу зв'язків з громадськістю та ЗМІ

Спорт

ПІД ОЛІМПІЙСЬКИМ ПРАПОРОМ

23 липня 2021 року ХНПУ імені Г. С. Сковороди на чолі з ректором д. пед. н., професором, чл.-кор. НАПН України Юрієм Бойчуком долучився до естафети підйому прапорів на честь підтримки наших спортсменів на XXXII літніх Олімпійських іграх.

У нашому університеті відбувся Олімпійський захід саме в той день, коли в Токіо розпочалися XXXII літні Олімпійські ігри, які тривали з 23 липня по 8 серпня. Під час головних змагань спортсмени з 205 країн світу та команда біженців МОК розіграли 339 медалей у 40 видах спорту. Серед учасників цієї Олімпіади є й наші випускники: Роман Свічкач (фехтування) та Анастасія Савчук і Катерина Різник (артистичне плавання). Своїми діями ми стверджуємо, що в нашому університеті завжди підтримується олімпійський рух та його цінності: «Досконалість», «Патріотизм», «Дружба», «Чесність», «Повага», «Рівність», «Натхнення», «Завзятість», «Єдність духу та тіла».

Анастасія Савчук

Право підняти Олімпійський прапор та прапор України на майданчику ХНПУ імені Г. С. Сковороди було надано кращим спортсменам, Майстрам спорту України, членам збірних команд України, нашій олімпійській надії — Євгену Горбачуку (фехтування) та Матвію Ражбі (бокс), а також представницям волейбольного клубу вищої ліги України «ХНПУ-Харків'янка».

Євгенія Бреус

Як наголосив ректор Ю. Бойчук, підтримка олімпійців, олімпійського руху та його цінностей, здорове прагнення до перемоги й чесна боротьба дуже важливі для молодих людей, як й інші загальнолюдські цінності.

За підсумками XXXII літньої Олімпіади Україна завоювала 19 медалей: 1 золоту, 6 срібних, 12 бронзових.

Катерина Різник

Ми щиро вітаємо наших русалоньок, які в складі збірної команди України з артистичного плавання вибороли бронзові нагороди Олімпійських ігор — 2020 у Токіо! Анастасія Савчук — дві медалі: у дуеті та в групі. Катерина Різник — медаль у групі!

На змаганнях Паралімпіади, яка стартувала 24 серпня в Токіо Євгенія Бреус, випускниця ф-ту ФВ і спорту здобула «бронзу» у змаганнях з фехтування на візках. Підтримуємо ще двох випускниць нашого ун-ту Марину Піддубну (плавання) з ф-ту іноземної філології та Марину Литовченко (настільний теніс) з ф-ту ФВ і спорту. Віримо, що дівчата покажуть свої найкращі результати!

І. В. Кривенцова, голова Спортивного клубу ун-ту

Запрошуємо

БІБЛІОТЕКА ЧЕКАЄ НА ВАС

Бібліотека ун-ту — навчальний, науковий, інформаційний та культурно-просвітницький підрозділ ун-ту, центр духовного та інтелектуального спілкування.

У структурі бібліотеки 4 абонементи, 5 читальних залів та 5 бібліотечних відділів: відділ обслуговування, науково-методичний відділ, довідково-бібліографічний відділ, відділ комплектування та обробки документів, відділ книгозбереження.

Для обслуговування користувачів у бібліотеці працюють:

Абонемент № 1 (навч. корпус на вул. Валентинівській, 2) — для студентів фізико-математичного ф-ту та ф-ту дошкільної освіти;

Абонемент № 2 (навч. корпус на вул. Валентинівській, 2) — для студентів ф-ту іноземної філології, ф-ту початкового навчання;

Абонемент № 3, 4 (навч. корпус на вул. Алчевських, 29) — для студентів історичного, природничого, укр. мовно-літературного, юридичного ф-тів, ф-ту ФВ і спорту;

Абонемент № 5 (навч. корпус — пров. Фанінський, 3) — для студентів ф-тів мистецтв, психології та соціології;

Читальний зал № 1 (навч. корпус на вул. Алчевських, 29) — для студентів історичного, юридичного ф-тів, аспірантів і докторантів;

Читальний зал № 3 (навч. корпус на вул. Валентинівській, 2) — для студентів фізико-математичного, природничого, укр. мовно-літературного ф-тів, ф-ту ФВ і спорту;

Читальний зал № 4 (навч. корпус на вул. Валентинівській, 2) — для студентів ф-тів іноземної філології, початкового навчання та дошкільної освіти;

Читальний зал № 5 (навч. корпус — пров. Фанінський, 3) — для студентів ф-тів мистецтв, психології та соціології; **Аспірантський читальний зал** (навч. корпус на вул. Валентинівській, 2) — для аспірантів та докторантів.

Фонди бібліотеки налічують понад 761 000 примірників документів.

До послуг користувачів:

1. Електронний архів (інституційний репозитарій ун-ту)

dspace.hnpu.edu.ua

2. Електронний каталог

hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gskovorody

3. Електронна бібліотека

193.105.7.202:852

4. Весторінка наукової бібліотеки

hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gskovorody

5. Довідковий апарат бібліотеки

6. Бюлетені «Періодика», «Інформація про нові надходження»

7. Дні інформації

8. Виставки нових надходжень

9. Бібліотечно-бібліографічні заняття з основ інформаційної культури

10. Міжбібліотечний абонемент.

Більш детальну інформацію про бібліотеку ви зможете знайти на сторінці **Наукової бібліотеки на сайті ун-ту:**

hnpu.edu.ua

та у Facebook

<https://www.facebook.com/groups/341822379535780>

ЛАСКАВО ПРОСИМО!!!

О. Коробкіна, директор Наукової бібліотеки

20 РОКІВ БІЛЬЯРДНОМУ КЛУБУ

У цьому році виповнюється двадцять років, як у нашому університеті відкрився більярдний клуб.

Провідним фахівцем клубу є випускник 1995 року ф-ту фізичного виховання і спорту Юрій Петрович Чорний. За 20 років він підготував таких відомих спортсменів-більярдистів, як Олександр Вікторович Паламар, триразовий чемпіон Європи, п'ятиразовий призер чемпіонату світу, дворазовий володар кубку світу; Євген Вікторович Паламар, бронзовий призер чемпіонату світу; В'ячеслав Васильович Тарновецький, дворазовий чемпіон світу.

З паролімпійської програми: Олексій Анатолійович Кривонолос, триразовий чемпіон України, дворазовий володар кубку України. До речі, більярдом можуть займатися всі вікові категорії, цей вид спорту не потребує особливого професійного відбору. Ми впевнені в тому, що кожний з Вас зможе проявити себе в цьому виді спорту. Крім того, ми плануємо відкрити при університеті дитячу школу більярду. **Запрошуємо до більярдного клубу** студентів, викладачів та працівників нашого університету.

Тел.: (063) 969-42-43, (068) 693-80-76.

Юрій Чорний, тренер більярдного клубу

Зустрічі

ПРИГАДАТИ ШАЛЕНІ СТУДЕНТСЬКІ РОКИ

Випускники 2016 року продовжують традицію теплих зустрічей на українському мовно-літературному ф-ті імені Г. Ф. Квіткі-Оснів'янка.

Незважаючи на те, що з моменту вручення дипломів промайнуло вже п'ять років, колишні студенти завжди знаходять час для того, щоб гарно провести час разом, пригадати свої шалені студентські роки. Ця дружба перевірена роками! Активна організація та учасниця зборів — Карина Романівна

Вакулєнко — уже канд. філол. н. (раніше — аспірантка каф. укр. літератури й журналістики імені проф. Леоніда Ушкалова). На цю зустріч прилетіли однокашники навіть із Польщі.

Наші випускники активно працюють у видавництві «Ранок», викладають польську, учителюють у закла-

дах загальної середньої освіти. Український мовно-літературний із широкими обіймами завжди чекає на кожного й радіє успіхам своїх вихованців. Тож долучайтесь до нашої сковородинівської родини, аби не тільки здобути вагомий знання, а ще й знайти гарних друзів і супутників по життю.

ГЛОСАРІЙ ОСВІТНЬОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Продовжуємо знайомити наших читачів з освітньою термінологією, яка постійно оновлюється.

Реабілітація — комплекс медичних, педагогічних, професійних і соціальних заходів та послуг, спрямованих на відновлення здоров'я та працездатності осіб з обмеженими фізичними й психічними можливостями внаслідок перенесених травм та захворювань.

Психолого-педагогічна реабілітація — система психологічних та педагогічних заходів, спрямованих на формування способів оволодіння знаннями, уміннями й навичками, надання психологічної допомоги, зокрема щодо формування самоутвердження й належної самооцінки особою своїх можливостей, засвоєння правил суспільної поведінки шляхом здійснення системної навчально-виховної роботи.

Фізична реабілітація — система заходів, котрі направлені на організацію й застосування методів, комплексів та різноманітних фізичних занять, які використовуються на певних етапах лікування. Також це розвиток нових можливостей і навичок організму, чи відновлення після серйозних травм та операцій. Реалізується за допомогою фізичних вправ та занять, масажу, різних терапій, а також загартовування й сонячних ванн.

Фізкультурно-спортивна реабілітація — система заходів, розроблених із застосуванням фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення й компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для покращення фізичного і психологічного стану.

Медична реабілітація — система лікувальних заходів, що спрямовані на відновлення порушених чи втрачених функцій організму особи, на виявлення та активізацію компенсаторних можливостей організму з метою забезпечення умов для повернення особи до нормального життя, діяльності, на профілактику ускладнень та рецидивів захворювання.

Професійна реабілітація — система заходів, спрямованих на підготовку особи до професійної діяльності, відновлення чи здобуття професійної працездатності шляхом адаптації, реадaptaції, навчання, перенавчання чи перекваліфікації з можливим подальшим працевлаштуванням та необхідним соціальним супроводом з урахуванням особливостей нахилів та побажань людини.

Трудова реабілітація — система заходів, розроблених з урахуванням нахилів, фізичних, розумових і психічних можливостей особи і спрямованих на оволодіння трудовими навичками забезпечення трудової діяльності та адаптацію у виробничих умовах, зокрема шляхом створення спеціальних чи спеціально пристосованих робочих місць.

Соціальна реабілітація — система заходів, спрямованих на створення й забезпечення умов для повернення особи до активної участі в житті, відновлення її соціального статусу та здатності до самостійної суспільної й родинно-побутової діяльності шляхом соціально-середовищної орієнтації та соціально-побутової адаптації, соціального обслуговування задоволення потреби в забезпеченні технічними та іншими засобами реабілітації.

Абілітація — система заходів, спрямованих на опанування особою знань та навичок, необхідних для її незалежного проживання в соціальному середовищі: усвідомлення своїх можливостей та обмежень, соціальних ролей, розуміння прав та обов'язків, уміння здійснювати самообслуговування.

О. С. Казачинер, д. п. н., доц. каф. здоров'я людини, реабілітології і спец. психології, А. І. Ганій, к. біол. н., доц., зав. каф. здоров'я людини, реабілітології і спец. психології

Головний редактор
Ірина Бикова

Редактор
Юлія Лебенко
Дизайн, верстка
Роман Березовський

Газета зареєстрована в управлінні
з преси Харківської обласної
адміністрації. Свідоцтво
№ ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети
ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 61168,
м. Харків, вул. Валентинівська, 2,
корп. А, кімн. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються,
не повертаються. Думки
авторів можуть не збігатися
з думкою редакції.

E-mail редакції:
uchitel_hnpu@ukr.net
Видається українською
та російською мовами

Надруковано в друкарні
ТОВ «ТЕМП-ЦЕНТР» м. Київ,
вул. Желябова, буд. 8/4, 03057.
Тираж 500 прим.